Peiling Riool gemeente Lelystad

Februari 2021

Onderzoek&Statistiek

gemeente Lelystad

Inleiding

In december 2020 is voor het eerst een peiling over het Lelystadse riool gedaan onder de panelleden van het LelyStadsPanel (18+) van gemeente Lelystad. De aanleiding voor deze peiling is het Gemeentelijk Rioleringsplan. Het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan Lelystad loopt t/m 2021. De resultaten van de peiling worden gebruikt bij het opstellen van het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan 2022 t/m 2027.

In de Rioolpeiling is onder andere gevraagd naar de tevredenheid over de gemeente voor wat betreft de inzameling en transport van afvalwater, regenwater en grondwater. Er zijn stellingen voorgelegd over wateroverlast door regen. Verder is gevraagd of de panelleden de afgelopen vijf jaar problemen hebben ondervonden met de afvoer van afvalwater, regenwater of grondwater en of men hierover contact heeft gehad met de gemeente.

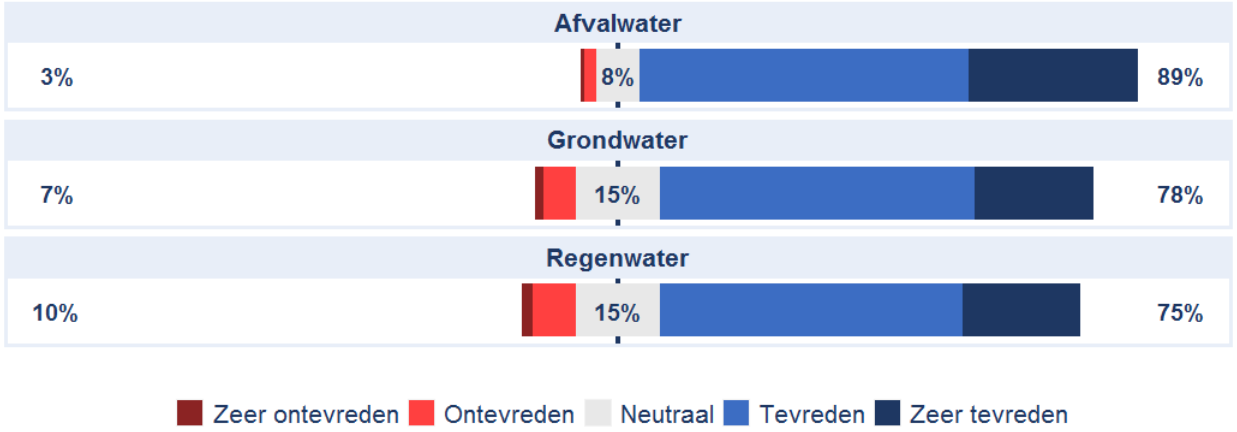
In deze rapportage worden de uitkomsten van de peiling op hoofdlijnen besproken. De onderzoeksverantwoording staat in de bijlage. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met team Onderzoek & Statistiek van de gemeente Lelystad (e-mail: onderzoek@lelystad.nl).

Tevredenheid Riool

In onderstaande grafiek staan de scores hoe tevreden Lelystedelingen zijn over de gemeente en de inzameling en transport van afvalwater, grondwater en regenwater. Aan de linkerkant van de grafiek staat het percentage inwoners dat “zeer ontevreden” of “ontevreden” is, in het midden het percentage dat “neutraal” is en aan de rechterkant het percentage dat “tevreden” of “zeer tevreden” is.

89% van de Lelystedelingen is (zeer) tevreden over de inzameling en transport van **afvalwater**. Slechts 3% is (zeer) ontevreden. Over de inzameling en transport van grondwater en regenwater door de gemeente is men minder tevreden. 7% is (zeer) ontevreden over de inzameling en transport van **grondwater**. Voor **regenwater** is dit 10%.

De percentages “weet niet” zijn in deze analyse buiten beschouwing gelaten. Voor de inzameling en transport van grondwater is het percentage “weet niet” hoger (namelijk 16%) dan voor afvalwater (11%) en regenwater (10%).

De Lelystedelingen die ontevreden zijn over de inzameling en transport van afvalwater, grondwater of regenwater, konden aangegeven waarom ze ontevreden zijn. De antwoorden van de inwoners lopen zeer uiteen. Redenen die vaker genoemd worden gaan over een rioollucht of verstopping in hun huis, water in de kruipruimte en verstopte putten waardoor het regenwater niet weg kan lopen.

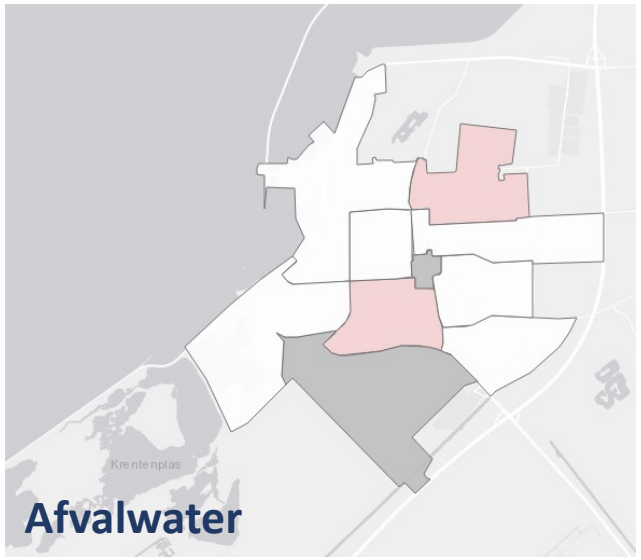
Een overzicht van alle woorden die drie keer of vaker in de antwoorden terugkomen staat hieronder. Hoe vaker een woord wordt genoemd, hoe groter het woord staat afgebeeld. Woorden die vaak genoemd worden zijn onder andere: regenwater, putten, grondwater, huis, plassen, straat, kruipruimte en verstopt.

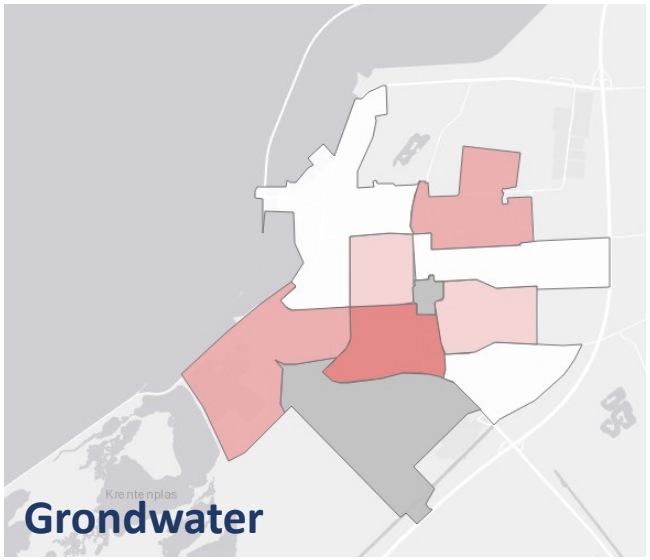

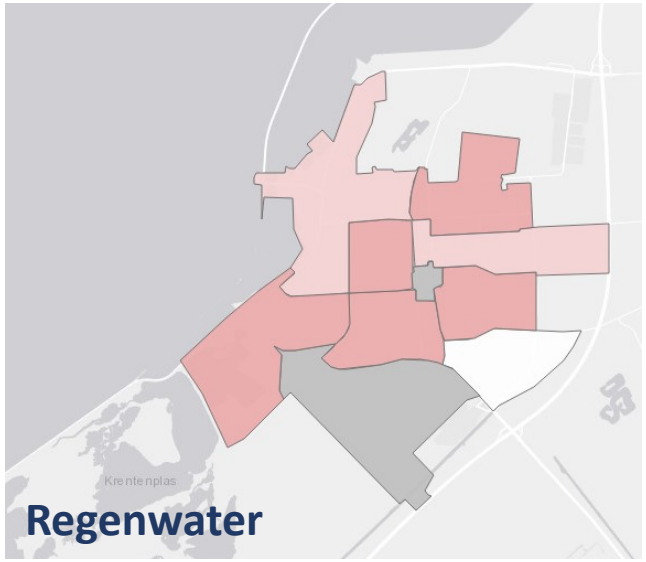
Tevredenheid Riool naar wijk

Zijn er verschillen tussen de Lelystadse wijken in hoe **ontevreden** men is over de inzameling en transport van afvalwater, grondwater en regenwater door de gemeente? Per wijk is het percentage berekend dat ontevreden is. De Lelystedelingen die deze vraag met “weet niet” hebben beantwoord, zijn buiten de berekening gelaten. De score van een wijk is alleen op de kaart getoond als deze gebaseerd is op meer dan 30 inwoners.

Over de inzameling en transport van **afvalwater** door de gemeente zijn Lelystedelingen relatief tevreden. Alleen in de wijken Havendiep en Zuiderzeewijk ligt het percentage dat ontevreden is boven de 5%. In de wijk Havendiep is het percentage dat ontevreden is over het **grondwater** significant hoger dan in de andere wijken. Als het gaat om de inzameling en transport van **regenwater**, dan valt de Waterwijk/Landerijen in positieve zin op. In deze wijk ligt het percentage dat ontevreden is significant lager dan in andere wijken. Voor de andere wijken worden geen significante verschillen gevonden.

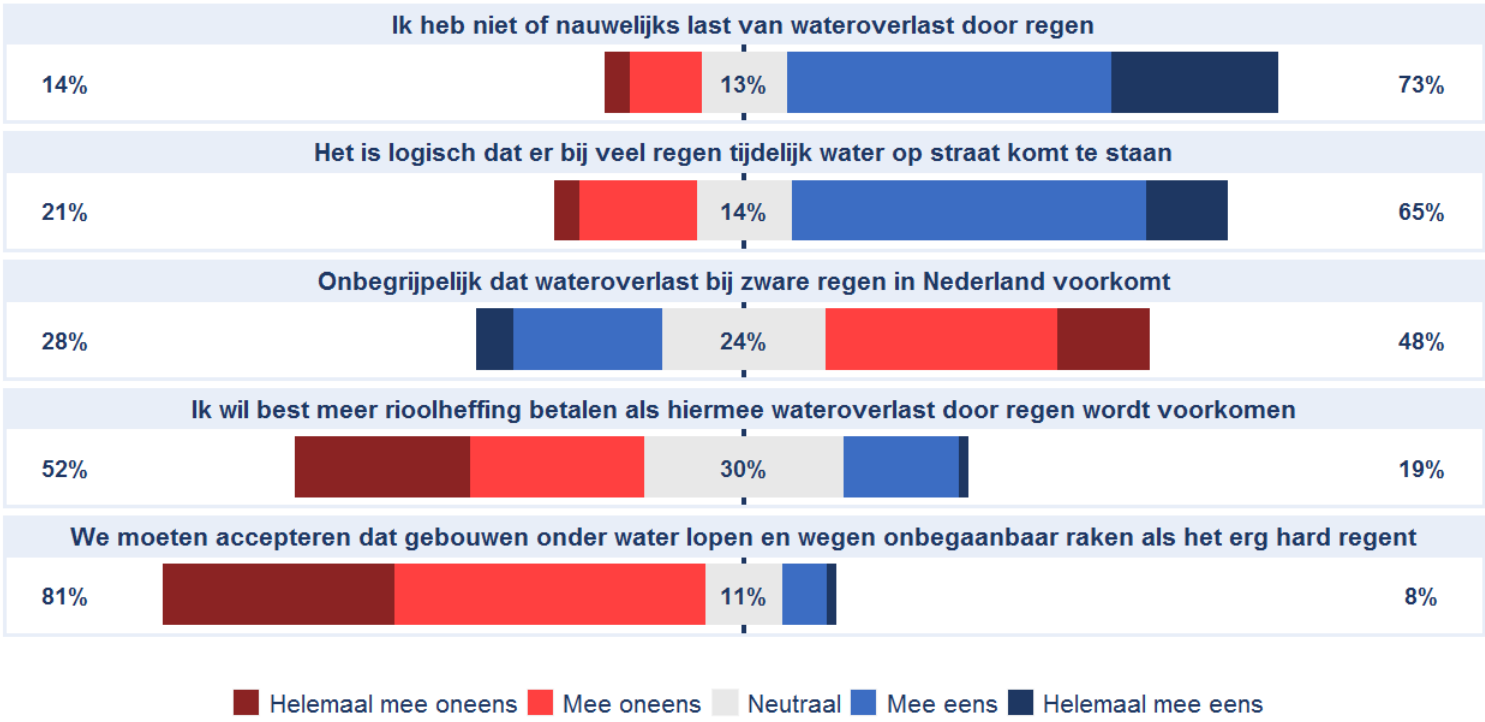
Wateroverlast door regen

Houding

Van de inwoners geeft bijna driekwart (73%) aan niet of nauwelijks last te hebben van wateroverlast door regen. Er is een relatief hoge acceptatie van overlast door regen. Zo vindt 65% het logisch dat er bij veel regen tijdelijk water op straat komt te staan en is slechts 28% het eens met de stelling dat het onbegrijpelijk is dat wateroverlast bij zware regen voorkomt.

Dit betekent echter niet dat Lelystedelingen vinden dat we moeten accepteren dat gebouwen onder water lopen en wegen onbegaanbaar raken. 81% is het **oneens** met deze stelling.

Iets meer dan de helft (52%) van de Lelystedelingen wil **niet** meer rioolheffing betalen als hiermee wateroverlast door regen wordt voorkomen.

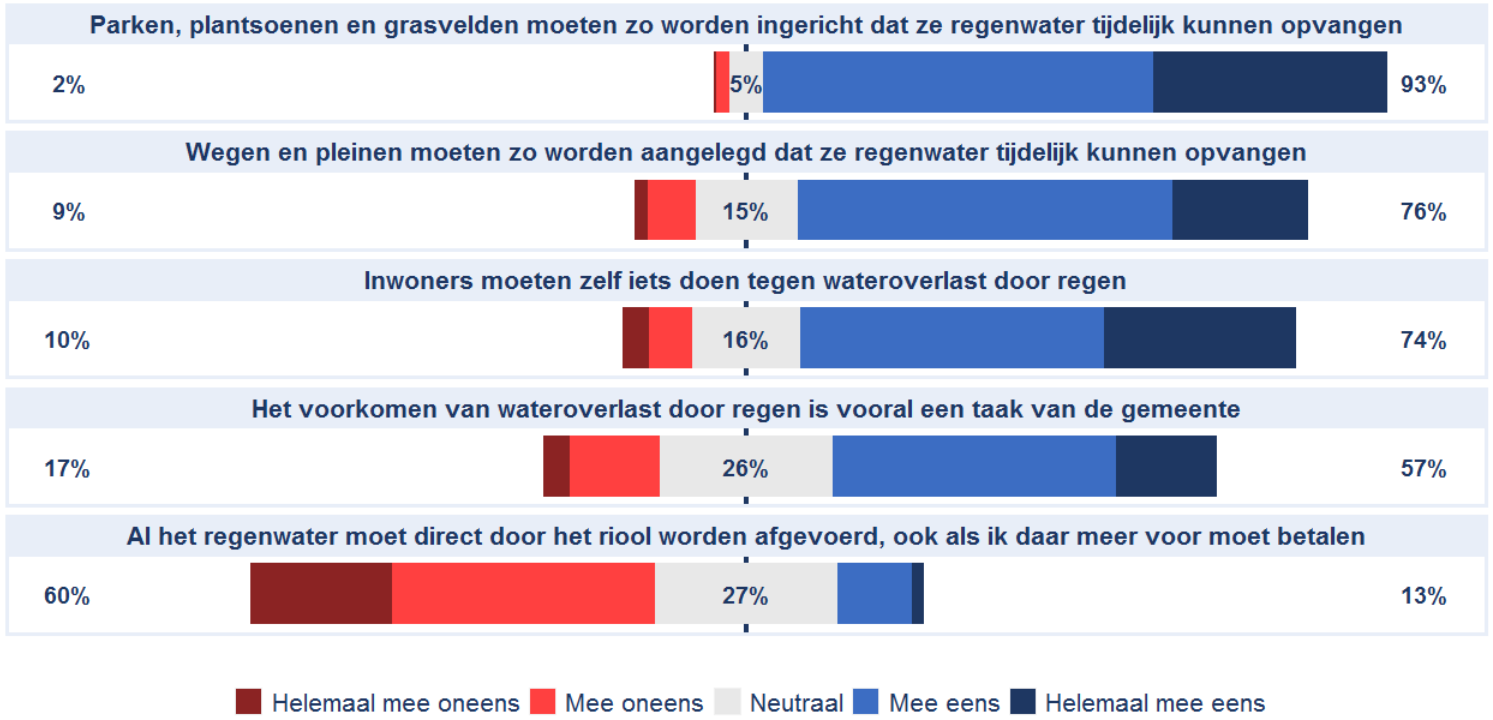

Wateroverlast door regen

Oplossingen en verantwoordelijkheid

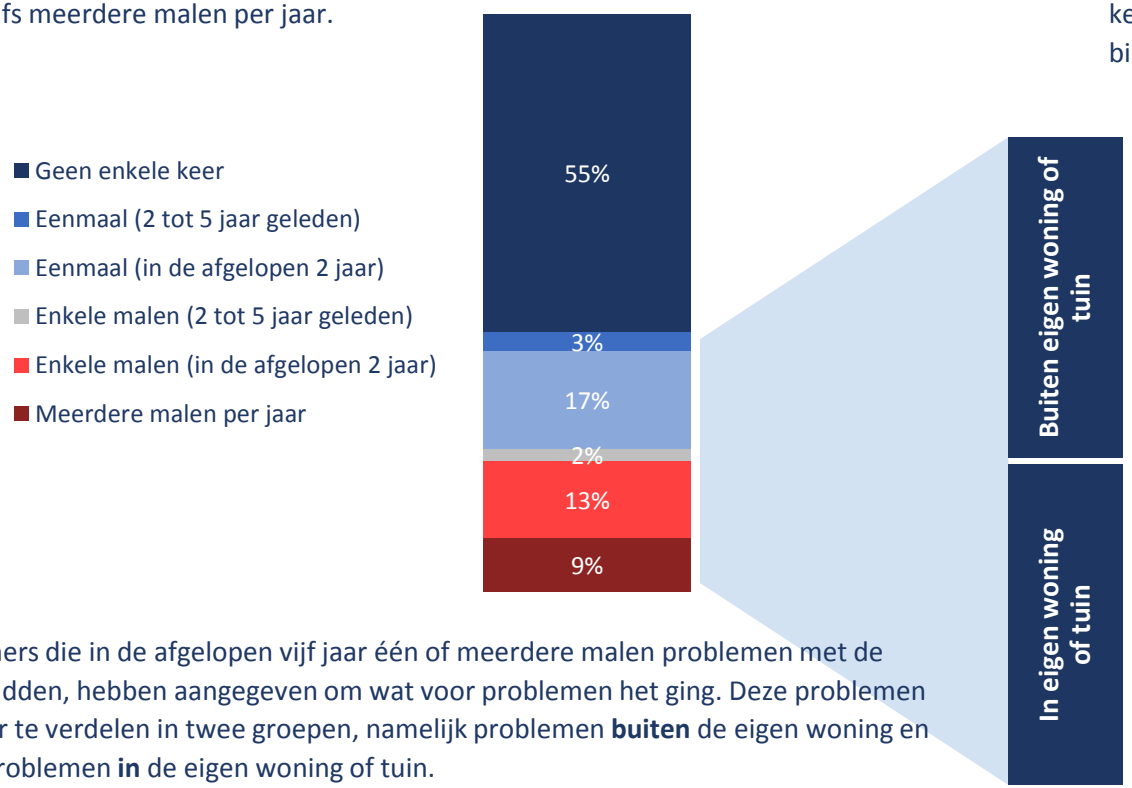
Een ruime meerderheid van de inwoners (60%) is niet bereid om meer te betalen, zodat al het regenwater direct wordt afgevoerd. Er is meer draagvlak voor andere oplossingen. 93% is het eens met de stelling dat parken, plantsoenen en grasvelden zo moeten worden ingericht dat ze regenwater tijdelijk op kunnen vangen. En voor wegen en pleinen geldt dat iets meer dan driekwart (76%) het eens is dat deze zo moeten worden aangelegd dat ze regenwater tijdelijk op kunnen vangen.

Het voorkomen van wateroverlast door regen ziet 57% vooral als een taak van de gemeente. Toch vindt een grote meerderheid (74%) dat inwoners zelf ook iets moeten doen tegen wateroverlast door regen.

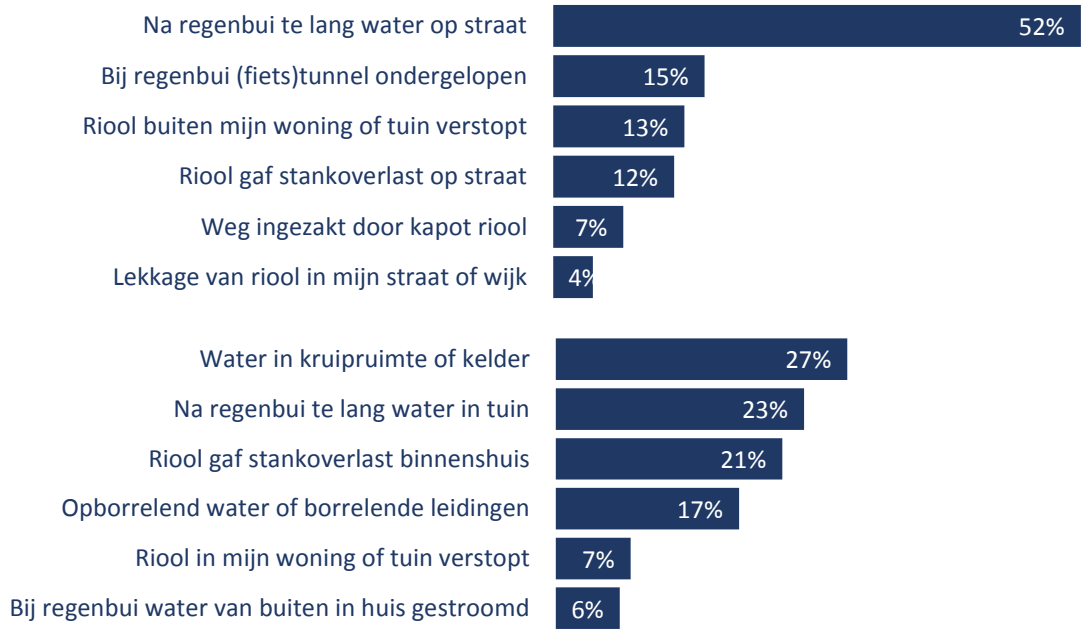
Problemen afvoer afval-, grond- of regenwater

Een ruime meerderheid (55%) van de Lelystedelingen heeft de afgelopen vijf jaar **geen** problemen gehad met de afvoer van afvalwater, grondwater of regenwater in de woning, tuin, straat of wijk. 13% heeft in de afgelopen twee jaar enkele malen problemen gehad en 9% zelfs meerdere malen per jaar.

De inwoners die in de afgelopen vijf jaar één of meerdere malen problemen met de afvoer hadden, hebben aangegeven om wat voor problemen het ging. Deze problemen zijn onder te verdelen in twee groepen, namelijk problemen **buiten** de eigen woning en tuin en problemen **in** de eigen woning of tuin.

Door 52% van de inwoners die in de afgelopen vijf jaar problemen hadden wordt het probleem “Na een regenbui te lang water op straat” genoemd. Andere problemen die vaak voorkomen betreffen problemen in eigen huis of tuin, namelijk water in de kruipruimte of kelder (27%), na een regenbui te lang water in de tuin (23%) en het riool gaf stankoverlast binnenshuis (21%).

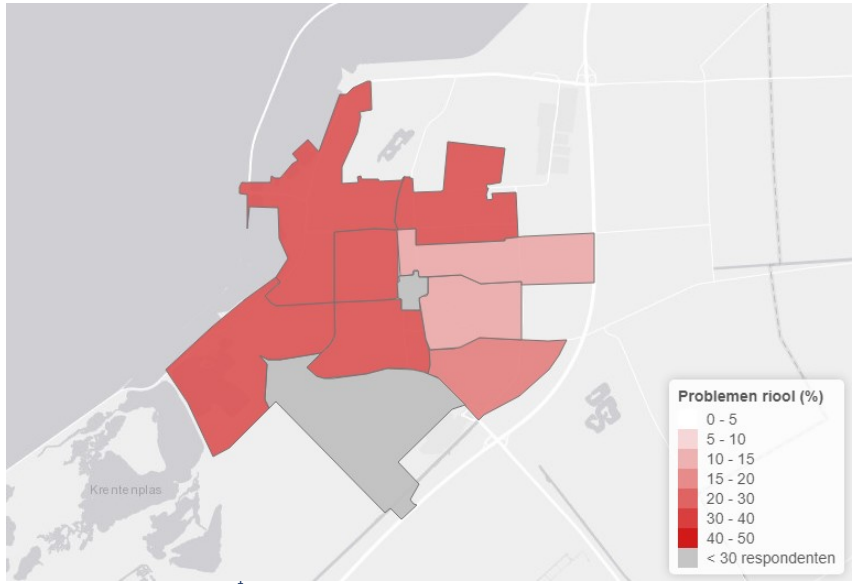

Problemen riool en wateroverlast door regen naar wijk

18% van de inwoners heeft in de afgelopen vijf jaar problemen gehad met het riool. Het gaat bijvoorbeeld om verstopping of lekkage van het riool in huis, de tuin, de straat of de wijk, maar ook om stankoverlast in of buitenshuis.

Het percentage dat problemen met het riool heeft, is voor de verschillende Lelystadse wijken berekend. De score van een wijk is alleen op de kaart getoond als de score gebaseerd is op meer dan 30 inwoners.

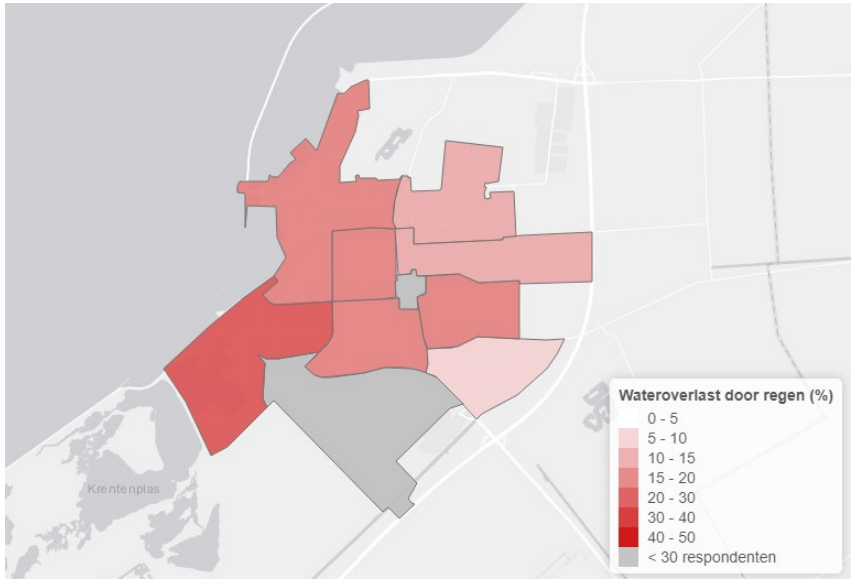
Er zijn geen wijken die significant hoger of lager scoren dan gemiddeld.

Gemiddeld is 14% het **oneens** met de stelling “Ik heb niet of nauwelijks last van wateroverlast door regen”. Dit percentage is niet alleen voor heel Lelystad berekend, maar ook voor alle Lelystadse wijken.

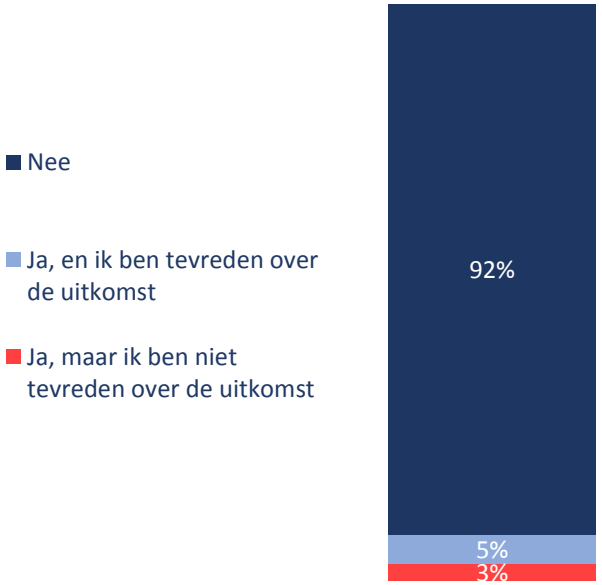
In de wijk Lelystad-Haven heeft men meer dan gemiddeld last van wateroverlast door regen. In deze wijk is 24% het oneens met de stelling.

In de Waterwijk/Landerijen is de overlast door regen minder dan gemiddeld. Van de inwoners in deze wijk is 9% het niet eens met de stelling dat ze niet of nauwelijks last hebben van wateroverlast door regen.

Contact gemeente

8% van de inwoners heeft in de afgelopen twee jaar contact gehad met de gemeente Lelystad over problemen met de riolering in de straat of wijk.

Van de inwoners die contact hebben gehad met de gemeente over problemen met de riolering geeft 61% aan tevreden te zijn over de uitkomst.

De meest genoemde redenen dat ze ontevreden zijn over de uitkomst hebben te maken met dat het probleem (nog) niet is opgelost of dat ze als reactie krijgen dat de gemeente daar niets aan kan doen.

Omdat de gemeente zegt dat ze daar niets aan kunnen doen en wij het moeten accepteren dat er veel water blijft staan.

Met meldingen wordt niets gedaan.

Omdat het probleem er nog steeds is.

Omdat het nog steeds stinkt.

Ze doen niets aan mijn klacht.

De stank blijft uit de putten komen!

Bestrating tuin en regenton

Inwoners met een tuin

96% van de inwoners met een tuin is ermee bekend dat als een tuin niet of deels is betegeld er minder kans is op wateroverlast.

54% heeft de tuin voor minder dan een kwart bestraat.

45% van de inwoners die voor driekwart of meer de tuin heeft bestraat, is bereid om tegels te vervangen door bijvoorbeeld gras, beplanting, grind of houtsnippers.

31% heeft één of meerdere regentonnen in de tuin staan.

7% heeft de tuin helemaal bestraat.

De meest genoemde redenen om de tegels in de tuin **niet** te vervangen door bijvoorbeeld gras, beplanting of waterdoorlatende verharding is dat het (te veel) tijd kost aan onderhoud (47%) en dat men tevreden is met de tuin zoals deze nu is (38%).

Opmerkingen of suggesties

Aan het eind van de vragenlijst is aan het LelyStadsPanel gevraagd of ze nog opmerkingen of suggesties hebben voor de inzameling en transport van afvalwater, regenwater of grondwater in de gemeente. De opmerkingen en suggesties van de Lelystedelingen lopen flink uiteen.

Een aantal inwoners komt met de suggestie van het geven van meer voorlichting over de gevolgen van (teveel) **bestrating**. Ook de **tegeltax** wordt door een aantal genoemd.

Verder vinden veel Lelystedelingen dat de gemeente de aanschaf van **regentonnen** zou moeten stimuleren, bijvoorbeeld door het geven van korting.

Het opvangen en opslaan van **regenwater** is een onderwerp dat vaak terugkomt in de opmerkingen en suggesties van inwoners. Dit water zou dan (bij droogte) gebruikt kunnen worden voor besproeiing.

De **afvoerputten** en **goten** worden door meerdere inwoners genoemd als punt van aandacht. Deze zouden vaker schoongemaakt moeten worden om verstopping te voorkomen.

Meer voorlichting over de gevolgen van **bestrating**. Zelfs een verbod op het teveel betegelen van de tuin zou aan te bevelen zijn.

De gemeente zou het gebruik van **regentonnen** moeten stimuleren door **regentonnen** aan te bieden voor een aantrekkelijke prijs!

Ik ben (al jaren) groot voorstander van **tegeltax**, naast een vereist minimum aan groen per m2 (waarop gehandhaafd wordt). Het gaat om onze toekomst en om die van onze (klein)kinderen.

Plaatsen van ondergrondse tanks voor eerste opvang van **regenwater** als buffer in gemeentetuinen langs woningen. Eventueel de mogelijkheid om het **regenwater** te gebruiken door de bewoners voor het begieten van planten in hun tuin.

Zorg voor **opvangbekkens** zodat, bij extreme droogte hier water uit gehaald kan worden voor besproeiing.

Onderhoud van de **goten** die naar de **putten** leiden kan zorgen voor snellere afvoer. Op dit moment zie ik nog veel begroeiing in de **goten**.

Door (overmatig) bladverlies van de bomen in de buurt ligt er veel blad op de straat en over/in de **afvoerputten**. Meer frequent vegen van de straat in de herfstperiode helpt bij het tegengaan van verstopte **afvoerputten** en daarmee wordt wateroverlast voorkomen.

Bijlage: onderzoeksverantwoording

In totaal hebben 1.102 leden van het LelyStadsPanel meegewerkt aan de peiling over het riool. Dit is een respons van 75%. Om de onderzoeksresultaten representatief te maken voor de inwoners van de stad is gewogen op de volgende drie kenmerken: geslacht, leeftijd en woningklasse (op basis van de WOZ-waarde). Om te voorkomen dat bepaalde respondenten een te hoge weegfactor krijgen, is bij de weging een maximum van 4,0 toegepast.

De leeftijdsgroep 18-34 jaar en de lagere woningklassen zijn sterk ondervertegenwoordigd in het LelyStadsPanel. Dit is terug te zien in de verdeling van de ongewogen respondenten over de verschillende categorieën. Ook na weging is de verdeling naar leeftijd en woningklassen niet gelijk aan de Lelystadse populatie 18+. Dit komt doordat de weegfactor gemaximeerd is op 4,0. Voor het kenmerk geslacht zijn de verschillen tussen de respondenten en de inwoners van Lelystad na weging minimaal.

De uitkomsten van een peiling kennen een bepaalde mate van onzekerheid, omdat slechts een deel van de inwoners de vragenlijst heeft ingevuld. De mate waarin de werkelijke waarde kan afwijken van de steekproefschatting is afhankelijk van het aantal respondenten dat heeft deelgenomen aan het onderzoek. De foutmarge wordt groter naarmate het aantal respondenten lager is en/of de schatting de 50% nadert.

Bij 1.102 respondenten en een betrouwbaarheidsniveau van 95% is de maximale foutmarge 3%. Dit betekent dat wanneer de uitkomst in de peiling 50% is, de werkelijke waarde tussen de 47% en 53% zal liggen.

De kans bestaat dat de werkelijke waarde buiten de steekproefschatting met de foutmarges valt. De foutmarges zijn zo vastgesteld dat 95% van de steekproefschattingen binnen de foutmarge valt. Deze zekerheid wordt de betrouwbaarheid genoemd; het betrouwbaarheidsniveau van dit onderzoek is 95%.

		Respondenten		Populatie Lelystad 18+ *
		Ongewogen	Gewogen	
Geslacht	Mannen	55%	49%	50%
	Vrouwen	45%	51%	50%
Leeftijd	18-34 jaar	3%	13%	26%
	35-54 jaar	26%	41%	35%
	55 jaar en ouder	71%	46%	39%
Woning-klasse (WOZ)	Klasse 1: tot €141.000	6%	11%	14%
	Klasse 2: €141.001 tot €167.000	13%	17%	19%
	Klasse 3: €167.001 tot €193.000	18%	23%	21%
	Klasse 4: €193.001 tot €261.000	28%	21%	21%
	Klasse 5: €261.001 of hoger	35%	27%	24%

** Peildatum = oktober 2020*